

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษากรณีประชาชนในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึง 1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา และ 3. ศึกษาถึงปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะ เพื่อส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้คือ ประชาชน ในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 245 คน โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านปัจจัยส่วนบุคคล 2. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 3. ด้านความรู้ความเข้าใจ 4. ด้านความคาดหวังต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และ 5. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 74.7 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 36.3 มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ร้อยละ 50.2 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 61.6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 28.6 ประกอบอาชีพพนักงานบริการรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 57.6 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท ร้อยละ 40.8 ระยะเวลาตั้งถิ่นฐานอยู่ในชุมชน เป็นเวลา 26 – 35 ปี และร้อยละ 55.9 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.45$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับสูง ในด้านการดูแลรักษา ($\bar{X} = 3.43$) และด้านการค้นหาสาเหตุของปัญหา ($\bar{X} = 2.75$) และระดับปานกลางในด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.61$) ด้านการวางแผนดำเนินงาน ($\bar{X} = 1.78$) และด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 1.78$) ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาตั้งถิ่นฐานอยู่ในชุมชน การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม การรับข้อมูลข่าวสาร และความรู้ ความเข้าใจ ส่วนปัจจัยในด้านบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพหลัก รายได้ และความคาดหวังต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะ

1. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้ประชาชนทราบอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

2. ควรจัดประชุม สัมมนา อบรม ให้ความรู้ความเข้าใจ การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลนครศรีอยุธยา เพื่อสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

3. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อให้เข้ามามีบทบาทรับผิดชอบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนอย่างยั่งยืน

The study was aimed at 1) measuring the people's participation in eco-tourism management, 2) finding out the factors affecting their participation in eco-tourism management, and 3) identifying their problems in participation and seeking their suggestions on how to encourage people to participate in eco-tourism.

The sample of 245 people in the Nakhorn Sri Ayuthaya Municipality, Ayuthaya Province, were purposively selected. The questionnaire consisted of 5 parts : 1) personal background, 2) receiving information about eco-tourism, 3) knowledge and understanding about eco-tourism, 4) expectations from eco-tourism management, and 5) participation in eco-tourism management.

The findings were briefly started below.

1. **Personal background.** About 74.7% of the sample were female. About 36.3% were 20-30 years old. About 50.2% were married. About 61.6% had a Bachelor's degree. About 28.6 were engaged in general employment. About 57.6% had a monthly income of 5,000-10,000 baht. About 40.8% lived in the community for 26-35 years. And about 55.9% were not members of any social group.

2. The people in the study were found to participate in eco-tourism management at a moderate level ($\bar{X}=2.45$). When the individual dimensions were considered separate, they were found to participate in maintenance at a high level ($\bar{X}=3.43$), followed by finding out the causes of the problems ($\bar{X}=2.75$). They moderately participated in implementation ($\bar{X}=2.61$), planning ($\bar{X}=1.78$), and follow-up and evaluation ($\bar{X}=1.78$), respectively.

3. The factors significantly related to the people's participation in eco-tourism management were gender, education, number of residential years in the community, membership of a social group, receiving related information, knowledge and understanding about eco-tourism. On the other hand, age, marital status, primary occupation, income and expectations from eco-tourism management were found to have no effect on their participation.

Recommendations

1. The government agencies concerning tourism should widely spread information about eco-tourism to the public.

2. Conferences, seminar and training courses should be held for the people in the Nakhorn Sri Ayuthaya Municipality to have a good knowledge and understanding about eco-tourism management and to realize the importance of conservation of historical and cultural tourism.

3. All groups of people should be encouraged to be responsible for sustainable development of eco-tourism.